

Motion nr 6-2016 från Marianne Normark (L). Erbjud även kvinnor 60+ undersökning för livmoderhalscancer. HSN:s förslag till motionsyttrande

Marianne Normark (L) har i en motion till landstingsfullmäktige föreslagit att kvinnor över 60 år ska erbjudas undersökning för att förebygga livmoderhalscancer.

I juni 2015 publicerade Socialstyrelsen ett nytt nationellt screeningprogram för livmoderhalscancer. I de nya rekommendationerna höjs den övre åldersgränsen från 60 till 64 år. Enligt rekommendationerna bör hälso- och sjukvården erbjuda screening för livmoderhalscancer med:

- Cellprovtagning med analys för cytologi vart tredje år till kvinnor i åldern 23-29 år
- Cellprovtagning med analys för HPV vart tredje år till kvinnor i åldern 30-49 år samt en kompletterande analys även för cytologi för kvinnor som är cirka 41 år
- Cellprovtagning med analys för HPV vart sjunde år till kvinnor i åldern 50-64 år

I dagsläget håller rekommendationerna på att implementeras i hela landet. Inget landsting i landet följer ännu Socialstyrelsens nya rekommendationer utan i nuläget löper rutinerna enligt gamla rekommendationerna med screening med cytologi mellan 23 och 60 år. Det håller på att tas fram ett nationellt vårdprogram som följer Socialstyrelsens nya rekommendationer så att vården blir likartad i hela landet. Vårdprogrammet är på remiss för närvarande och det förväntas bli klart under 2016. När det nationella vårdprogrammet är klart kommer alla landsting att börja gå över till det nya screeningprogrammet.

Enligt Socialstyrelsens rekommendationer bör alltså hälso- och sjukvården erbjuda kvinnor i åldern 50-64 år screening för livmoderhalscancer med cellprovtagning med analys för HPV. Anledningen till att Socialstyrelsen valt att rekommendera screening i åldrarna 50-64 år är att studier har visat att screening för livmoderhalscancer har en cancerförebyggande effekt även för kvinnor äldre än 60 år. Detta motiverar en höjning av den övre åldersgränsen för screening, från 60 till 64 år. Tillgängliga data talar för att HPV-test har bättre effekt än cytologi också i dessa åldrar, och därför rekommenderar Socialstyrelsen cellprov med analys för HPV även för kvinnor över 60 år. Provtagning bör erbjudas vart sjunde år för kvinnor i åldern 50-64 år. Eftersom det är mindre vanligt med livmoderhalscancer och cellförändringar för kvinnor över 50 år behövs mindre täta provtagningstillfällen. Dessutom har resultatet av ett HPV-test längre varaktighet jämfört med cytologisk analys, vilket också motiverar ett längre tidsintervall för denna grupp.

När det gäller kvinnor som har haft cellförändringar så följs alla kvinnor i Västerbottens läns landsting, oavsett ålder, som behandlats för lätta cellförändringar upp med cellprovskontroll på kvinnokliniken efter 6 och 12 månader. Om proven är normala återgår kvinnan till vanlig screening. Om proven är avvikande följs vårdprogrammet för cervixdysplasi. Efter behandling av måttliga och svåra cellförändringar görs uppföljning på kvinnokliniken med cellprov efter 6 och 12 månader. Om cellproverna är normala överförs kvinnan till en så kallad kontrollfil. Då kallas kvinnan till cellprovskontroll hos barnmorska vart tredje år i 25 år. Om behandling har genomförts vid till exempel 50 års ålder fortsätter alltså treårskontrollen till och med 75 år. Har proverna varit normala under 25 år i den så kallade kontrollfilen finns det i dag ingen forskning som talar för att det finns någon ökad risk att få cellförändring jämfört med normalbefolkningen.

Västerbottens läns landsting kommer att börja gå över till det nya screeningprogrammet när det nationella vårdprogrammet som för närvarande är på

Hälso- och sjukvårdsnämnden

2016-09-29

VLL 560-2016

remiss är klart. Det innebär att kvinnor i åldrarna 23-64 år kommer att erbjudas undersökning för livmoderhalscancer och att den övre åldersgränsen kommer att höjas från 60 till 64 år.

Förslag

Mot bakgrund av vad som ovan anförts föreslår hälso- och sjukvårdsnämnden att landstingsfullmäktige fattar följande beslut:

Motionen anses besvarad.